

Asia C-624/20**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä****Jättämispäivä:**

24.11.2020

Ennakkoratkaisupyynnön esittävä tuomioistuin: Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam (Haagin alioikeus,
Amsterdamin istuntopaikka, Alankomaat)**Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:**

24.11.2020

Kantaja:

E. K.

Vastaaja: Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (oikeus- ja
turvallisuusministeriön valtiosihteeri)**Pääasian menettelyn kohde**

Pääasia koskee sitä, onko Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 20 artiklaan perustuva oleskeluoikeus luonteeltaan tilapäinen ja onko se näin ollen esteenä pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskeluluvan saamiselle.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeudellinen perusta

SEUT 20 artiklan ja direktiivin 2003/109 3 artiklan 2 kohdan e alakohdan tulkinta. Kysymys siitä, ovatko jäsenvaltiot toimivaltaisia määrittämään itse, onko SEUT 20 artiklaan perustuva oleskeluoikeus tilapäinen. Jos määrittäminen kuuluu unionin oikeuden soveltamisalaan, on kysyttävä, 1) onko yhtäältä direktiiviin 2004/38 ja toisaalta SEUT 20 artiklaan perustuvan johdetun oleskeluoikeuden välillä eroa, 2) onko SEUT 20 artiklaan perustuva johdettu oleskeluoikeus

tilapäinen ja 3) onko direktiivi 2003/109 pantu Alankomaiden oikeudessa asianmukaisesti täytäntöön.

Ennakkoratkaisukysymykset

1. Kuuluuko sen määrittäminen, onko SEUT 20 artiklaan perustuva oleskeluoikeus itsessään luonteeltaan tilapäinen vai pysyvä, jäsenvaltioiden toimivaltaan, vai onko määrittäminen tehtävä unionin oikeuden nojalla?

2. Jos määrittämiseen sovelletaan unionin oikeutta, onko direktiivin 2003/109/EY soveltamisen kannalta olemassa ero erilaisten riippuvuussuhteeseen perustuvien oleskeluoikeuksien välillä, joita kolmansien maiden kansalaiset voivat saada unionin oikeuden perusteella, kuten unionin kansalaisen perheenjäsenelle direktiivin [2004/38] nojalla myönnettävän riippuvuussuhteeseen perustuvan oleskeluoikeuden ja SEUT 20 artiklaan perustuvan oleskeluoikeuden välillä?

3. Onko SEUT 20 artiklaan perustuva oleskeluoikeus, joka luonteensa vuoksi riippuu kolmannen maan kansalaisen ja unionin kansalaisen välisen riippuvuussuhteen olemassaolosta ja on siten kestoaltaan rajallinen, luonteeltaan tilapäinen?

4. Jos SEUT 20 artiklaan perustuva oleskeluoikeus on luonteeltaan tilapäinen, onko direktiivin 3 artiklan 2 kohdan e alakohtaa tulkittava siten, että se on esteenä kansalliselle sääntelylle, jonka mukaan direktiivissä tarkoitettu pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen asema voidaan evätä ainoastaan kansallisen oikeuden mukaisten oleskelulupien perusteella?

Unionin oikeussäännöt, joihin viitataan

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 20 artikla.

Pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta 25.11.2003 annetun neuvoston direktiivin 2003/109/EY (EUVL 2004, L 16, s. 44) 3 artiklan 2 kohdan e alakohta.

Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, asetuksen (ETY) N:o 1612/68 muuttamisesta ja direktiivien 64/221/ETY, 68/360/ETY, 72/194/ETY, 73/148/ETY, 75/34/ETY, 75/35/ETY, 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY kumoamisesta 29.4.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/38/EY (EUVL 2004, L 158, s. 77) 7 ja 16 artikla.

Kansalliset oikeussäännöt, joihin viitataan

Vuoden 2000 ulkomaalaislain (Vreemdelingenwet 2000, jäljempänä Vw 2000) 8 §:n e kohta, 14 ja 45b §.

Tiivistelmä pääasian tosiseikoista ja menettelystä

- 1 Kantaja on syntynyt 30.11.1960 ja hän on Ghanan kansalainen. Hänen poikansa, joka on syntynyt 10.2.2002, on Alankomaiden kansalainen.
2. Kantaja sai 9.9.2013 SEUT 20 artiklan nojalla EU-oleskeluluvan, jossa oli merkintä ”Unionin kansalaisen perheenjäsen”. Tästä oikeudesta on Alankomaissa käytetty vuodesta 2017 lähtien myös nimitystä Chavez-Vilchez-oleskeluoikeus.¹
- 3 Kantaja haki 18.2.2019 pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupaa.
- 4 Vastaaja hylkäsi 30.8.2019 tekemällään päätöksellä kantajan hakemuksen pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskeluluvan ja tavanomaisen toistaiseksi voimassa olevan oleskeluluvan saamiseksi. Tästä päätöksestä tehty oikaisuvaatimus todettiin 12.12.2019 tehdyllä päätöksellä perusteettomaksi.
- 5 Rechtbank vastaanotti 8.1.2020 kanteen, jonka kantaja nosti kyseisestä päätöksestä.

Pääasian asianosaisten keskeiset perustelut

6. Vastaajan mukaan tuomioista Singh,² Chavez-Vilchez³ ja K.A.⁴ seuraa, että jäsenvaltioilla on toimivalta määrittää ne oikeudet ja edellytykset, jotka koskevat laillista oleskelua niiden alueella. Näin ollen jäsenvaltion asiana on määrittää, onko SEUT 20 artiklaan perustuvaa oleskeluoikeutta pidettävä luonteeltaan tilapäisenä vai pysyvänä.
- 7 Vastaaja väittää lisäksi, että kantaja ei kuulu direktiivin 2003/109 soveltamisalaan. SEUT 20 artiklaan perustuva oleskeluoikeus on nimittäin luonteeltaan tilapäinen, koska tällainen oleskeluoikeus lakkaa, kun kolmannen maan kansalaisen riippuvuus unionin kansalaisesta päättyy. Tästä syystä kyse on direktiivin 2003/109 3 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettusta tilapäisestä oleskelusta.
- 8 Chavez-Vilchez-oleskeluoikeus on luonteeltaan tilapäinen, koska tämä oleskeluoikeus ei koske kantajan vaan hänen lapsensa oikeuksia. Tarkoituksena on nimittäin varmistaa, ettei kantajan lapsi joudu lähtemään Euroopan unionista. Oleskeluoikeus perustuu kantajan ja hänen alaikäisen lapsensa väliseen riippuvuussuhteeseen, joka on lähtökohtaisesti luonteeltaan tilapäinen. Tämän

¹ Unionin tuomioistuimen 10.5.2017 antaman tuomion Chavez-Vilchez ym., C-133/15, EU:C:2017:354, mukaan.

² Tuomio 18.10.2012, C-502/10, EU:C:2012:636, 39–42 kohta.

³ Tuomio Chavez-Vilchez, 64 kohta.

⁴ Tuomio 8.5.2018, C-82/16, EU:C:2018:308, 53–54 kohta.

vuoksi kantaja ei voi myöskään saada tavanomaista toistaiseksi voimassa olevaa kansallista oleskelulupaa.

- 9 Kantaja väittää ensinnäkin, että tuomioista Chavez-Vilchez ja K.A. ei seuraa, että oleskeluoikeuden luonteen määrittäminen olisi jäsenvaltioiden asia. Luonteeltaan tilapäisen oleskeluoikeuden käsitettä on tulkittava unionissa yhtenäisesti. Kantaja viittaa tässä yhteydessä tuomioon Singh.
- 10 Kantajan mukaan direktiivistä 2003/109 ei seuraa, että hänen johdettu oleskeluoikeutensa olisi tilapäinen. Kyseisen direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jäävät ainoastaan oleskeluoikeudet, joiden voidaan edeltä käsin selvästi päätellä olevan luonteeltaan tilapäisiä, kuten opiskelijoiden ja au pariien oleskeluoikeudet. Direktiivistä 2003/109 ei seuraa, että pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupa olisi myönnettävä ainoastaan itsenäisten, riippumattomien oleskelulupien tapauksessa.
- 11 Kantaja esittää myös, että riippuvuussuhteen mahdollinen päätyminen tulevaisuudessa ei tee hänen oleskeluoikeudestaan luonteeltaan tilapäistä. Hän aikoo nimittäin asettautua asumaan maahan pysyvästi. Näin ollen hän kuuluu direktiivin 2003/109 soveltamisalaan. Kantajan mukaan hänen hakemuksensa hylkääminen on kyseisen direktiivin 3 artiklan vastaista.
- 12 Lisäksi kantaja väittää, että vastaajalla ei ole toimivaltaa evätä häneltä lupaa. Vw 2000:n 45b §:n 1 momentin a kohdan mukaan pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupa voidaan nimittäin evätä vain, jos asianomaisella on Vw 2000:n 14 §:ään perustuva luonteeltaan tilapäinen oleskelulupa. Kantajalla ei ole kansallista oleskelulupaa vaan EU-oleskeluoikeus. Yksikään Vw 2000:n 45b §:ssä säädetyistä epäämisperusteista ei täyty, eikä vastaaja siten voinut hylätä hakemusta.

Tiivistelmä ennakkoratkaisupyyntöön perusteista

- 13 Vastauksella kysymykseen, onko SEUT 20 artiklaan perustuva oleskeluoikeus luonteeltaan tilapäinen, on merkitystä määritettäessä, oliko vastaajalla oikeus hylätä kantajan hakemus pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskeluluvan saamiseksi.
- 14 Tähän kysymykseen ei rechtbankin mukaan voida vastata riittävän varmasti. Rechtbank on löytänyt unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä viitteitä siitä, että SEUT 20 artiklaan perustuva oleskeluoikeus ei ole luonteeltaan tilapäinen. Raad van Staten (ylin hallintotuomioistuin) hallintolainkäyttöjaosto katsoi sitä vastoin 23.9.2020 (NL:RVS:2020:2272), että alaikäisestä lapsesta johdettu oleskeluoikeus päättyy lähtökohtaisesti, kun lapsi tulee täysi-ikäiseksi tai lakkaa olemasta riippuvainen kolmannen maan kansalaisen hoidosta. Raad van Staten mukaan on näin ollen etukäteen selvää, että oleskeluoikeus on tilapäinen.

Kuuluuko oleskeluoikeuden luonteen määrittäminen jäsenvaltioiden toimivaltaan?

- 15 Asianosaiset ovat eri mieltä ensinnäkin siitä, kuuluuko SEUT 20 artiklaan perustuvan oleskeluoikeuden luonne kansallisen oikeuden alaan vai onko sitä tulkittava unionin oikeuden valossa. Rechtbank ei näe vastaajan mainitsemassa unionin tuomioistuimen tuomioissa viitteitä siitä, että tämän oleskeluoikeuden luonteen tulkinta kuuluisi kansallisen oikeuden alaan. Rechtbankin mukaan kyseisestä oikeuskäytännöstä ilmenee päinvastoin, että kysymystä, onko SEUT 20 artiklaan perustuva oleskeluoikeus luonteeltaan tilapäinen, on tulkittava unionissa yhtenäisesti. Kyseisistä tuomioista seuraa nimittäin, että SEUT 20 artiklaan perustuvaa oleskeluoikeutta koskevien sääntöjen vahvistaminen kuuluu kansallisen oikeuden alaan, mutta niistä ei seuraa, että oleskeluoikeuden luonteen määrittäminenkin kuuluisi kansallisen oikeuden alaan. Kuten unionin tuomioistuin totesi tuomion K.A. 54 kohdassa, edellä mainitut säännöt ovat menettelysääntöjä, kuten sääntöjä tavasta, jolla kolmannen maan kansalainen voi osoittaa, että hänellä on oikeus Chavez-Vilchez-oleskeluoikeuteen. Kysymys, onko oleskeluoikeus luonteeltaan tilapäinen, kuuluu kuitenkin oleskeluoikeuden keskeiseen sisältöön. Rechtbank pohtiikin, onko toivottavaa, että siitä päättävät jäsenvaltiot. Tämä merkitsisi nimittäin sitä, että SEUT 20 artiklaan perustuva oleskeluoikeus voisi yhdessä jäsenvaltiossa johtaa ja toisessa jäsenvaltiossa olla johtamatta direktiivin 2003/109 mukaiseen lupaan. Seurauksena olisi epätoivottu oikeudellinen epäyhdenvertaisuus. Tästä syystä rechtbank esittää ensimmäisen kysymyksen.
- 16 Jos unionin tuomioistuin katsoo, että oleskeluoikeuden luonne on unionin oikeudessa säännelty kysymys, rechtbank pyytää unionin tuomioistuinta vastaamaan myös seuraaviin kysymyksiin.

Onko SEUT 20 artiklaan perustuva oleskeluoikeus luonteeltaan tilapäinen?

– *Johdetut oleskeluoikeudet*

- 17 Vastaaja katsoo, että koska SEUT 20 artiklaan perustuva oleskeluoikeus on johdettu unionin kansalaisen oikeuksista, voidaan päätellä, että tällainen oleskeluoikeus ei voi koskaan johtaa pysyvään oleskeluun. Kyseinen oikeus on nimittäin olemassa ainoastaan sen mahdollistamiseksi, että unionin kansalainen ei joudu poistumaan unionin alueelta. Sen yhteydessä ei luoda mitään henkilökohtaisia oikeuksia.
- 18 Rechtbank toteaa, että unionin tuomioistuin on useissa tuomioissa⁵ katsonut, että unionin oikeudessa ei anneta itsenäisiä oikeuksia kolmansien valtioiden kansalaisille. Heille unionin kansalaisuutta koskevilla perussopimuksen

⁵ Tuomio Chavez-Vilchez, 62 kohta; tuomio 13.9.2016, Rendón Marín, C-165/14, EU:C:2016:675, 72 ja 73 kohta, sekä tuomio 13.9.2016, CS, C-304/14, EU:C:2016:674, 27 ja 28 kohta.

määräyksillä mahdollisesti myönnettävät oikeudet eivät nimittäin ole henkilökohtaisia oikeuksia, vaan ne on johdettu unionin kansalaisen oikeudesta liikkuvuuteen ja oleskeluun unionissa. Tämä pätee paitsi SEUT 20 artiklasta johtuviin oikeuksiin myös direktiiviin 2004/38 perustuviin oikeuksiin (tuomio Eind⁶, Dereci⁷, Lida⁸, O. ja B.⁹ sekä Rendón Marín¹⁰).

- 19 Kolmannen maan kansalaiselle, joka on unionin kansalaisen perheenjäsen, direktiivissä 2004/38 myönnettyt johdetut oikeudet voivat tosin johtaa pysyvään oleskeluun (ks. kyseisen direktiivin 16 artikla). Tämä edellyttää, että kolmannen valtion kansalainen, joka on unionin kansalaisen perheenjäsen, on, kuten unionin kansalainen itse, oleskellut vastaanottavassa jäsenvaltiossa direktiivin 2004/38 7 artiklan perusteella laillisesti viiden vuoden ajan.
- 20 On siis selvitettävä, onko mahdollista tehdä ero direktiiveihin perustuvien johdettujen oikeuksien ja SEUT 20 artiklaan perustuvien johdettujen oikeuksien välillä. Myös julkisasiamies on viitannut asioissa Rendón Marín ja CS antamassaan ratkaisuehdotuksessa¹¹ siihen, että johdetun oleskeluoikeuden käsittelyssä ilmenee mahdollisesti epäjohtonmukaisuutta sen mukaan, perustuuko oikeus direktiiviin 2004/38 vai SEUT 20 artiklaan, sellaisena kuin sitä on tuomiossa Ruiz Zambrano¹² tulkittu.
- 21 Toisaalta rechtbank toteaa, että jäsenvaltiot ovat itse luoneet direktiiviin 2004/38 perustuvan johdetun oleskeluoikeuden. Ne ovat myös itse suostuneet siihen, että kolmansien valtioiden kansalaiset, jotka ovat unionin kansalaisen perheenjäseniä, voivat saada direktiivin 2004/38 nojalla pysyvän oleskeluoikeuden. Nämä oikeudet sisältyvät nimittäin direktiiviin 2004/38. SEUT 20 artiklaan perustuvaa johdettua oleskeluoikeutta on kuitenkin kehitetty unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä. Tämä voisi viitata näiden johdettujen oleskeluoikeuksien käsittelyssä noudatettavaan erilaiseen kohteluun. Rechtbank pohtii, onko tämä toivottavaa. Lisäksi rechtbankin mukaan se seikka, että muut johdetut oleskeluoikeudet voivat johtaa pysyvään oleskeluoikeuteen, viittaa siihen, että pelkästään sillä perusteella, että SEUT 20 artiklaan perustuva oleskeluoikeus on johdettu oleskeluoikeus, ei voida katsoa, että se on luonteeltaan tilapäinen oleskeluoikeus.

⁶ Tuomio 11.12.2007, C-291/05, EU:C:2007:771, 23 kohta.

⁷ Tuomio 15.11.2011, C-256/11, EU:C:2011:734, 55 kohta.

⁸ Tuomio 8.11.2012, C-40/11, EU:C:2012:691, 66–68 kohta.

⁹ Tuomio 12.3.2014, C-456/12, EU:C:2014:135, 36 kohta.

¹⁰ Tuomio 13.9.2016, C-165/14, EU:C:2016:675, 36 kohta.

¹¹ Julkisasiamies Szpunarin ratkaisuehdotus Rendón Marín ja CS, C-165/14 ja C-304/14, EU:C:2016:75, 152 kohta.

¹² Tuomio 8.3.2011, C-34/09, EU:C:2011:124.

– *Direktiivi 2003/109*

- 22 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltiot voivat määrittää direktiivin 2003/109 sisältyvän laillisen oleskelun käsitteen sisällön ja siihen liittyvät edellytykset ja oikeudet.¹³ Jos kolmannen maan kansalainen on ennen hakemuksen jättämistä oleskellut jäsenvaltiossa laillisesti ja yhtäjaksoisesti viisi vuotta, oleskelulupa voidaan myöntää tämän direktiivin perusteella. Direktiivin 2003/109 3 artiklan 2 kohdan e alakohdan mukaan direktiiviä ei sovelleta kolmansien maiden kansalaisiin, jotka oleskelevat maassa pelkästään tilapäisesti esimerkiksi au pair -sopimuksella tai kausityöläisinä tai palvelujen tarjoajan toiseen maahan lähettämänä palkattuina työntekijöinä rajat ylittävän palvelujen tarjoamisen yhteydessä tai toimivat itse rajat ylittävien palvelujen tarjoajana, tai jos henkilöiden oleskelulupa on tarkoituksella rajoitettu.
- 23 Tuomiosta Singh (45–50 kohta) seuraa, että oleskeluoikeuden luonteen määrittämiseksi on arvioitava, aikooko kolmannen maan kansalainen asettautua pysyvästi kyseiseen jäsenvaltioon. Jos näin on, tämä on osoitus siitä, että oleskeluoikeus ei ole luonteeltaan tilapäinen.
- 24 Direktiivissä 2003/109 mainituille esimerkeille on yhteistä se, että asianomaisen kolmannen maan kansalaisen tarkoituksena ei ole asettautua pysyvästi jäsenvaltioon. Näissä tapauksissa oleskelu on aina kestoltaan rajallista, jäsenvaltioon ei muodosteta läheisiä siteitä eivätkä siteet alkuperämaahan katkea.¹⁴
- 25 Sen määrittämiseksi, onko oleskeluoikeus luonteeltaan tilapäinen, on siis merkityksellistä, aikooko kolmannen maan kansalaisen asettautua maahan. Kyse on siitä, miksi tilanne olisi SEUT 20 artiklaan perustuvan oleskeluoikeuden tapauksessa toisin kuin sellaisen muun oleskeluoikeuden tapauksessa, joka voi johtaa EU-oleskeluoikeuteen.
- 26 Direktiivin 2003/109 mukaan perusteena on käytettävä kolmannen maan kansalaisen aikomusta asettautua pysyvästi jäsenvaltioon. Kyseisen direktiivin tavoitteena on nimittäin kotouttaa kolmansien maiden kansalaiset asuinjäsenvaltioon. SEUT 20 artiklaan perustuvan oleskeluoikeuden tapauksessa kolmannen valtion kansalainen on saanut oleskeluoikeuden sen takaamiseksi, että unionin kansalainen voi käyttää tehokkaasti kansalaisoikeuksiaan. Käytännössä tästä seuraa kuitenkin, että kolmannen maan kansalainen osallistuu pysyvästi yhteiskunnan toimintaan esimerkiksi tekemällä toistaiseksi voimassa olevan työsopimuksen, hankkimalla asunnon tai käyttämällä aikaa sosiaalisen verkoston rakentamiseen ja ylläpitoon. SEUT 20 artiklaan perustuvan oleskeluoikeuden tapauksessa pätee lisäksi, että kolmannen valtion kansalaisen, joka on unionin

¹³ Ks. esim. tuomio Singh, 39 kohta.

¹⁴ Ks. myös julkisasiamies Botin ratkaisuehdotus asiassa Singh, C-502/10, EU:C:2012:294, 48 kohta.

kansalaisen vanhempi, luo vahvat ja kestävät siteet jäsenvaltioon juuri unionin kansalaisen, lapsen, vuoksi, joka muun muassa käy koulua, saa ystäviä ja harrastaa urheilua jäsenvaltiossa. Vanhemman kotoutuminen jäsenvaltioon on nimenomaan tärkeä osa lapsen kasvatusta kyseisessä jäsenvaltiossa.

27 Vastaajan näkemys, jonka mukaan riippuvuussuhde päättyy tiettyä ajankohtana tulevaisuudessa, nimittäin lapsen, unionin kansalaisen, täyttäessä 18 vuotta, ja oleskeluoikeus on tästä syystä luonteeltaan tilapäinen, ei rechtbankin mukaan myöskään sinänsä sisällä perusteita katsoa, että SEUT 20 artiklaan perustuva oleskeluoikeus on luonteeltaan tilapäinen. On esimerkiksi epäselvää, päättyykö mainittu oleskeluoikeus tosiasiallisesti heti, kun unionin kansalainen täyttää 18 vuotta. On ajateltavissa, että 18-vuotias lapsi, joka käy vielä koulua, on edelleen riippuvuussuhteessa hänestä huolehtivaan vanhempaan. Sitä paitsi on muitakin oleskeluperusteita, jotka voivat tiettyä ajankohtana lakata, eivätkä kaikki nämä oleskeluperusteet ole luonteeltaan tilapäisiä.

28 Koska on epäselvää, onko SEUT 20 artiklaan perustuva oleskeluoikeus luonteeltaan tilapäinen, rechtbank esittää toisen ja kolmannen kysymyksen.

Onko direktiivin 2003/109 3 artiklan 2 kohdan e alakohta pantu asianmukaisesti täytäntöön Alankomaiden oikeudessa?

29 Jos kolmanteen kysymykseen vastataan myöntävästi, on syytä todeta seuraavaa.

30 Direktiivin 2003/109 3 artiklan 2 kohdan e alakohta on saatettu osaksi Alankomaiden oikeutta Vw 2000:n 45b §:llä. Kyseisen pykälän mukaan luonteeltaan tilapäinen oleskeluoikeus, joka perustuu Vw 2000:n 14 §:ssä tarkoitettuun määräaikaiseen oleskelulupaan (eli kansalliseen määräaikaiseen oleskelulupaan), on peruste pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskeluluvan epäämiselle. Tämä ei koske SEUT 20 artiklaan perustuvaa oleskeluoikeutta, joka on unionin oikeuteen perustuva oleskeluoikeus. Rechtbankin mukaan tämä merkitsee sitä, että direktiivin 2003/109 3 artiklan 2 kohdan e alakohta ei ole pantu asianmukaisesti täytäntöön. Vaikuttaa siltä, että Alankomaat on päättänyt tulkita direktiivin 3 artiklan 2 kohdan e alakohta suppeammin kuin on mahdollista.

31 Esiin nousee kysymys, miten rechtbankin on tässä tilanteessa toimittava. Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on niin, että jos direktiivi on pantu täytäntöön virheellisesti ja kansallisen tuomioistuimen on noudatettava direktiivin mukaisesta tulkintaa, tämä direktiivin mukainen tulkinta ei voi olla perustana kansallisen oikeuden contra legem -tulkinnalle.¹⁵ Tässä tapauksessa kansallinen oikeus näyttää olevan kolmannen maan kansalaiselle edullisempi kuin direktiivi 2003/109. Kansallisen oikeuden mukaan luonteeltaan tilapäiset mutta unionin oikeuteen perustuvat oleskeluoikeudet eivät voi nimittäin johtaa pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskeluluvan epäämiseen, vaikka

¹⁵ Tuomio 24.1.2012, Dominguez, C-282/10, EU:C:2012:33, 25 kohta.

kyseisen direktiivin perusteella nämä oleskeluoikeudet sulkevat kolmannen maan kansalaisen sen soveltamisalan ulkopuolelle. Rechtbank pyytää näin ollen unionin tuomioistuinta vastaamaan neljänteen ennakkoratkaisukysymykseen.

TYÖASIAKIRJA